

Leikkareportti
Kansainvälinen nuorisohanke
Learning by Doing
Piöla 4 - 10.10.2012

The European Agricultural Fund
for Rural Development:
Europe investing in rural areas

Torstai 4.10 ja perjantai 5.10.2012

Reissu alkoi Sodankylästä saapuvilla nuorilla jo torstai-iltana, heidän majoituessaan Rovaniemen Santa Sportille. Suuntasimme täydellä kokoonpanolla perjantai-aamuna lentokentälle ja lensimme Helsingissä konetta vaihtaen Varsovaan, jossa meitä oltiinkin jo vastassa.

Matka jatkui minibussilla parin tunnin päähän, jossa pysähdyimme ruokailemaan hienostuneessa *Polka* –ravintolassa. Ruoka oli hyvää, mutta ravintolan tasoon nähden oli melko erikoista, etteivät tarjoilijat puhuneet englantia. Ruokalistalta oli kuitenkin kätevä näyttää sormella osoittaen tilaukset, vaikka niiden sisältö jäikin listalla vähän hämäräksi.

Puolan Gordon Ramsayn Magda Geslerin Polka ravintolan ulosanti oli uskomattoman kaunista katseltavaa

Ravintolan jälkeen tutustuimme tien toisella puolella sijaitsevaan, kuuluisan säveltäjän ja pianistin, Frédéric Chopinin kotipaikkaan, jonka ympärille oli rakennettu myös samalla teemalla pieni museo ja matkamuistomyymälä. Kiertelimme kotipaikan ympärillä olevaa puistoa mukana ns. puhelimet, joista siis kuului numeroa painamalla aina tietyn kohteen englanninkielinen opastus. Puistoalue oli hyvin hoidettu ja täynnä näyttäviä yksityiskohtia, kukkapenkkejä ja patsaita. Varmasti työllistää useampaakin puutarhuria!

The European Agricultural Fund
for Rural Development:
Europe investing in rural areas

Chopiniin tutustuttuamme jatkoimme jälleen bussilla *Green Schoolille*, johon majoituimme ja jossa söimme illallisen. Vedimme mahat täyteen tarjolla ollutta makkarakeittoa – jonka vasta jälkepäin huomasimme olleen alkuruoka. Pöytään siis kannettiin vielä reilut annokset perunamuusia, schnitzeleitä ja salaattia, joita sitten melko huvittuneina yritimme ahtaa menemään. Hyvistä pihveistä ja henkisestä tsemppaamisesta huolimatta ruokaa jäi lähes kaikilla, mikä seurauksena keittiön puolella olikin jälkepäin mietitty, olivatko ne vieraaksi tulleet suomalaiset jonkin sortin vegetaristiryhmä.

Illallisen jälkeä tutustuimme paikallisiin nuoriin nuotion äärellä makkaroita – tai vaihtoehtoisesti paikalliseen tapaan raakoja perunoita paistellen. Nuoret ottivat meidät todella hyvin vastaan ja heihin oli helppo tutustua. Jälkepäin harmittelimmekin, miten vähän aikaa saimme viettää kyseisten nuorten kanssa – juttua olisi kyllä vielä riittänyt!

Anne Saahkari ja Janita Yliaska

Lauantai 6.10.2012

Reissun toinen päivä alkoi aamupalalla 8.00. Kaikilla jännitti, mitä aamupalaksi tarjottaisiin eilisen ruokayllätyksen vuoksi. Selvittiin kuitenkin ilman suurempia yllätyksiä ja päivä lähti käyntiin. Aamiaisen jälkeen osa ryhmästä lähti vielä käymään paikallisten neuvomassa kaupassa, joka kuulemma olisi n. 700 metriä vasemmalle. Matkalla sinne saimme selvyttä millaisessa paikassa olimme, sillä edellisenä iltana saapuessamme oli jo pimeää. Nyt näimme kaiken päivänvalossa. Ainoa uusi rakennus oli Goren Duzy Green school, jossa mekin yövyimme. Ympäriällä oli taloja, joiden pihalla usein oli kanoja ja koiria, joillakin lampaita tai lehmiä laiduntamassa. Jokainen talo oli ympäröity aidalla ja välillä näytti siltä, että aitaan oli panostettu enemmän kuin itse taloon. Maisema oli ihan erilainen kuin Suomessa. Kauppakin paljastui ladon toisessa päässä olevaksi ihan pieneksi putiikiksi, josta ostimme maun perusteella ainakin viisi vuotta vanhoja kindereitä. Muuta ei oikein uskaltanut ostaakaan, kun ei tiedetty, mitä kaikki pakkaukset sisällensä kätkevät.

Päästyämme takaisin majapaikkaan, siellä olikin jo melkoinen hulina. TV-kamera kiersi ja tilanne vaikutti todella viralliselta. Alkuun tuli pieni shokki ja siitä selvittyämme kävimme nopsasti vaihtamassa vaatteet vähän tilanteeseen sopivammiksi. Hämmentyneinä naureskelimme tilanteelle teetä juoden ja pullaa mutustellen samalla myös projektin esittelyä seuraten. Olihan se hienoa, että meidät otettiin vakavasti ja vierailuamme arvostettiin niin paljon, että pääsimme oikein uutisiin!

Projektin esittelyn jälkeen oli vuorossa meidän itsemme esittely paikalle tulleille puolalaisille nuorille ja toisin päin. Kerroimme oman nimemme ja jonkin asian, mistä olemme ylpeitä. Puolalaiset nimet olivat vaikeita sanoa ja muista. Niitä siis toistettiin ja toistettiin niin kauan että ne painuivat muistiin... seuraavaksi viideksi minuutiksi!

Seuraavaksi meille esiteltiin PowerPointin avulla kansallispuistoa, jossa tulisimme pyöräilemään ja näkemään puolalaista luontoa. (Ja sienestäjiä!) Opas kertoi, että käärmeet ovat todella yleisiä siellä päin, mutta eivät kuitenkaan ole vaarallisia. Me huokasimme helpotuksesta, sillä aiemmin aamulla kauppareissulla lyhyen matkan varrella olimme nähneet kolme käärmeenraatoa ja harmittelimme jo kyyppakkauksen puuttumista matkatavaroistamme...

Pyöräilemään lähdimme innokkaasti, vaikka vesisade meinasi peruuttaa matkan. Ilmoitimme kuitenkin, että suomalaisella sisulla lähdetäisiin matkaan! Onneksi meillä oli kunnan varustus, tuulipuvut ja lapaset mukana, joten paleltumisilta säästyttiin. Oppaamme kehui suomalaisten pyöräilytaitoja, mikä hämmensi meitä (kai ainakin suomalaisiin perustaitoihin kuuluu pyörällä ajaminen?)

Pyöräilyreitti oli haastava; oli märkää, liukasta, kuraa, velliä ja tammenterhoja esteinä. Matka oli silti mukava, suuret puut ja metsät kaartuivat ympärillämme, kun pyöräilimme puiston poikki. Pyöräilyimme päämääränä oli eräs koulu, jossa meitä oltiin vastassa. Koulun oppilaat esittelivät koulunsa, joka kutakuinkin vaikutti samanlaiselta, kuin suomalainen koulu. Koululla söimme lounaaksi majapaikasta saadut eväät, jonka jälkeen jatkoimme matkaa.

Pyöräilimme erään hautausmaan luo, joka suorastaan loisti värejä. Haudat oli koristeltu lukuisin tekokukin ja värein, joka oli meille uusi, mutta iloinen näky. Toisaalta haudat näyttivät kuitenkin tekokukkineen siltä, että siellä ei monestikaan käydä. Hautausmaan perällä oli monia jo sammaloituneita hautoja, joista opas kertoi. Nämä haudat olivat juutalaisten, jotka oli haudattu toisen maailmansodan aikoihin.

Hautausmaalta matkamme jatkui ison tammen luo. Varmasti monikaan meistä ei ollut nähnyt niin isoa puuta, se oli kuin sadusta. Kaiken lisäksi sen sisällä oli kolo, jonne yritimme ahtautua sankoin joukoin, ja moni mahtuikin! Vaahteralta kiiruhdimme taas evästauolle metsään, jossa opas esitteli meille pihkankeräystä. Evästauon jälkeen matka jatkui.. ja jatkui, kunnes pysähdyimme. Opas ei ollutkaan enää varma reitistä, ja lähti katsomaan edeltä, me muut jäimme levähtämään keskelle Puolan metsää.

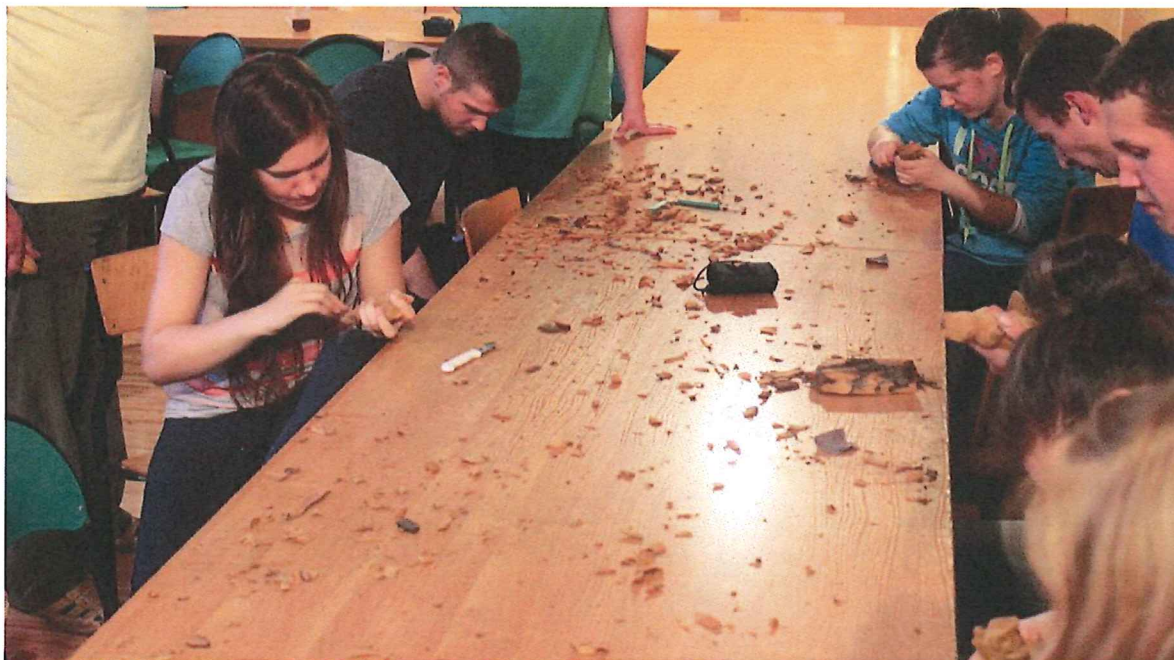

Pian opas kuitenkin saapui, ja jatkoimme matkaa oikeaan suuntaan. Loppumatkalla pyöräjonon peräpää sai naurunpurskahduksia, kun jonon etupää kiljui kauhusta. Tiellä luikertelivat pelkäämämme käärmeet ja tytöt

kiljahtelivat varoitusaäniä takana kulkeville. Pääsimme kuitenkin turvallisesti perille majapaikkaamme "Green schoolille".

Puolalaiset olivat suunnitelleet meille perinteikstä ohjelmaa, jossa vaihtoehtona oli tehdä paperikukkia tai vuolla Haavan kaarnasta jotain haluamaansa. Monet tytöt alkoivat askarrella kukkasten parissa, mutta muutama rohkea otti puukon (tai oikeastaan ihan tavallisen hedelmäveitsen) käteen poikien lisäksi.

Paperi- ja puupuuastelujen jälkeen meille oli katettu pöytä koreaksi. Ruoan jälkeen vieraksi saapuivat ihastuttavat mummot ja yksi pappa, jotka lauloivat meille hienoja puolalaisia kansanlauluja. Kaikki olivat ihan fiiliksissä iloisten mummojen lallatteluista ja sydän ei voinut muuta kuin sulaa. Yllätykset eivät loppuneet kuitenkaan siihen, laulu-show'n jälkeen keittiöstä saapuivat sädesuihkujen kanssa kaksi miestä, jotka huusivat marssiensa kohti salia. Heillä oli päällään erikoiset vaatteet ja kädessään kirveet. Miehet toivat mukanaan kokonaisen kinkun! Palohälyttimet alkoivat soida ja me olimme niin hämillämme, että emme saaneet sanaa suustamme.

The European Agricultural Fund
for Rural Development:
Europe investing in rural areas

Illan päätteeksi vuorossa oli vielä bonfire, iltanuotio. Ulkona alkoi sataa kaatamalla, kun pääsimme istumaan nuotion ääreen. Meillä ei kuitenkaan ollut hätää, sillä yhtäkkiä meille ojenneltiin sateenvarjoja ja me juoksimme katoksen alle suojaan. Puolalaiset kantoivat pöydät täyteen erilaisia makkaroita ja leipää ja me katsoimme silmät ymmyrkäisinä: taasko pitää syödä! Kohteliaisuudesta kuitenkin ainakin yritimme syödä jotain, sillä puolalaiset olivat niin herttaisia! Pojat jopa yrittivät vaihtaa juuri meidän kohdalta palaneen lampun viereiseen, mutta kuvut olivat niin tiukalla, ettei se onnistunut. Siinä vaiheessa olimme jo sydämet pakahtumaisillamme, niin huomaavaisia he olivat! Kiitokset ja kehut kuitenkin taisivat kajahtaa vain kuuroille ja ymmärtämättömille korville...

The European Agricultural Fund
for Rural Development:
Europe investing in rural areas

Ennen nukkumaanmenoa kirjoitimme vieraskirjaan nimemme ja piirsimme siihen mm. 4H:n logoja ja Sodankylän kunnan vaakunan. Ilta oli todella mukava, juttelimme ja herättelimme taiteellisia lahjojamme henkiin. Tunnelma oli erityisen kodikas ja tunnelmallinen, eikä nukkumaan olisi raaskinut lähteä ollenkaan. Päällimmäinen tunne päivän jälkeen oli tyytyväisyys ja onnellisuus siitä kaikesta mitä olimme saaneet päivän aikana kokea. Puolalaiset olivat järjestäneet meille aivan mahtavan päivän!

Linda Majava ja Aino Mutenia

The European Agricultural Fund
for Rural Development:
Europe investing in rural areas

Sunnuntai 7.10

Sunnuntai-aamuna heräsimme varhain liikenteeseen puolalaisnuorten ystäviemme kanssa. Vielä unihiekat silmissämme suuntasimme Baruchowan uudistetulle liikuntasalille, uskollinen kääntäjämme Irek valmiina toimintaan. Huomasimme heti, että sali oli taatusti hienoin rakennus kylässä. Sen laajat kenttäalueet olivat hyvin hoidettuja ja oli mukava huomata, että jalkapallokentällä oli oikea nurmikko, toisinkuin meillä Sodankylässä, jossa hiekkatekonurmi on vallannut kunnan pallokentän viheriön.

Pääsimme myös nopealle visiitille Baruchowon oikeustalolle. Emme päässeet rakennuksen sisälle, mutta sen sijaan saimme ihastella talon valtaisa puutarhaa. Harvemmin niin hienoa puitten ja pensaiden "taidetta" pääsee ihaillemaan Sodankylässä.

Matka jatkui seuraavaksi Kowalin kuntaan, jossa kaupunkia saapui esittelemään itse kunnanjohtaja. Innostuneesti hän kertoi meille Kowalin ihmisistä ja seudusta – niin hyvät, kuin myös huonot puolet. Kierrellessämme bussilla kaupunkia, hän selitti meille kuinka tiet ovat huonoja, ja kuinka kunnanjohtaja on joutunut taistelemaan niiden uudistamisen edestä, sillä Puolassa tiepolitiikka on paljon monimutkikkaampaa, kuin Suomessa. Puolassa teitä omistavat nimittäin erilaiset liitot, joissa jotkut haluavat säilyttää tien sellaisenaan, sen menneisyyden vuoksi. Kunnanjohtaja kuitenkin oli tyytyväinen jo

saamiinsa muutoksiin, erityisesti rakenteilla olevaan moottoritiehen. Kunnanjohtaja innostui myös kertomaan meille projektista, nimeltä "Joulupukki saapuu Kowaliin". Projektin tarkoituksena on lahjoittaa erilaisia tavaroita, liikuntarajoitteisten lasten hyväksi ja tietoisena miehenä kunnanjohtaja tiesi, että Suomi on Joulupukin kotimaa ja ehdotti meille, että lähettäisimme jonkin suomalaisen esineen Kowalin tapahtumaan. Lopuksi päätimme ottaa ryhmäkuvan kunnanjohtajan kanssa kuningas Casimirin patsaan edessä. Muutamaksi minuutiksi pääsimme myös tutkimaan paikallista markkinatapahtumaa ja uteliaina lappilaisnuorina päätimme ostaa paikallisherkuja – Rinkeleitä. Jouduimme kuitenkin karvaasti pettymään, koska paikallinen herkku ei ollutkaan niin herkullista kuin oletimme. Makuelämys toi mieleemme mauttoman pullataikinan.

Seuraavaksi tiemme vei meidät kohti Plockin kaupunkia ja sen uljasta kirkkoa. Kaupunki huokui historiaa jokaisesta rakennuksesta ja kaupunki toi mieleen Turun vanhan kaupungin. Ensin meille saapui museoesittelijäksi pappi Stefanos, joka hyvin ripeään tahtiin esitteli meille museon näyttelyn ”Kristus taiteessa”. Me kaikki totesimme, että Stefanos piti museoesittelyn loistavasti. Hän ei jäänyt selostamaan yhdestä maalauksesta moneksi minuutiksi, vaan hän selitti jokaisesta pieniä yksityiskohtia. Kukaan meistä ei siis ehtinyt missään vaiheessa kyllästyä näyttelyyn. Kuljimme myös nopean kierroksen Plockain suuressa roomalais-katolilaisessa kirkossa, jossa myös maan kaksi suurta kuningasta lepäävät hautaholveissaan.

Kirkkoesittelyn jälkeen jatkoimme Irekin johdolla kaupungin kiertelyä. Näimme upeita maisemia Puolan suuresta joesta, näimme kaupungin eri alueita, ensimmäisen lukion Puolan maassa, ja keskuspuiston, jossa pääsimme seuraamaan paikallista armeijaa esittelemässä välineitään tuleville asepalveluksen täyttävälle.

The European Agricultural Fund
for Rural Development:
Europe investing in rural areas

Plockista matka jatkui vähän nykyaikaisempaan alueeseen, nimittäin suureen ostoskeskukseen. Saimme ensin kuitenkin nauttia paikallisesta ruoasta, Dumplingeista. Hienoisten väärinkäsitysten ja ruokien setvimisen jälkeen saimme vatsamme täytettyä tällä Puolan mielenkiintoisella herkulla. Maku ei ollut paha, mutta makuelämys oli kaikille kyllä varsin mielenkiintoinen. Vähän sama kuin laitetaan puolalainen syömään poronkieltä. Reiluksi tunniksi hajaannuimme kaikki ostosparatiisiin kuluttamaan slotejamme joko pieniin tuliaisiin, omiin ostoksiin, tai sitten juoma / syömisvarastojen täyttämiseen.

Vielä illasta poikkesimme suurelle hevostilalle, jossa kasvatettiin siitosoreja. Pajailtuamme hevosten, kissojen, ponien ja koirien kanssa tarpeeksi, matka jatkui takaisin majapaikkaamme Zielona Szkotan Green Schooliin, jossa vietimme viimeisen yömmen puolalaisnuorten kanssa. Illan me vietimme koristelemalla vieraskirjaa, johon kirjoitimme ja piirsimme asioita, jotka kuvastivat tätä matkaa ja 4H:ta, kuin myös koko porukkaa ja kotimaatamme.

Jenna Simontaival ja Alekski Postila

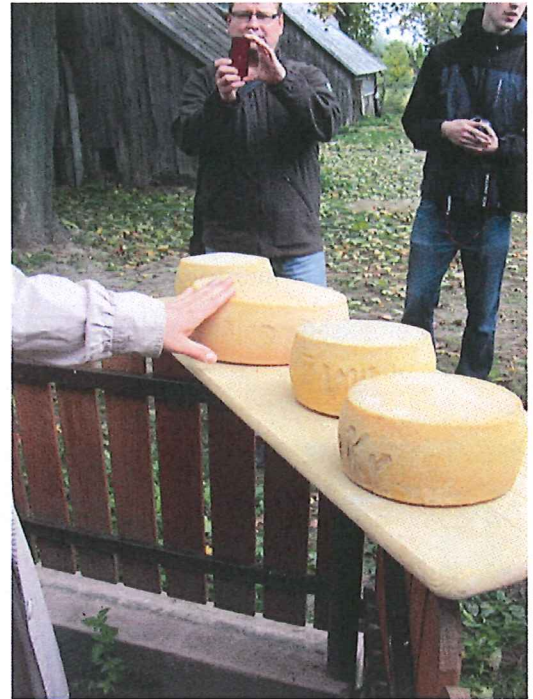
8.10 maanantai

Aamulla oli aikainen herätys, majapaikan vaihdon vuoksi. Aikataulun muutoksesta oli unohdettu kertoa linja-auto kuskillamme, joten aikataulu muuttui jälleen. Gabin kuntaan, jossa kävimme museossa, jonka vieraskirjaan Alekski piirsi hienon ”maailmankartan”. Siinä samalla tapasimme kunnan pormestarin, jolla oli kävelykeppi. Ja siellä otettiin pari yhteiskuvaa pormestarin kanssa koko porukalla ja Alekski sytytti kynttilän sodasta kertovalle muistopatsaalle. Tarkemmin ottaen kynttilä sytytettiin muistoksi suomalaisten ja puolalaisten toisen maailmansodan veteraanien

Sen jälkeen ajoimme hienoon puistoon, jossa oli kylläkin rakennustyöt kesken. Siellä meille kerrottiin, että rakennus puistonympäristössä oli Frédéric Chopin ystävän asunto. Ja siellä työskenteli paljon Mario-peli ukkeleita ja oli siellä myös yksi Luigikin.

Kello neljän maissa menimme vierailemaan Evan maatilalla, jossa valmistettiin vuohenjuustoa ja pettuleipiä. Lienevätkö muuten ensimmäiset pettuleivät jotka valmistettiin Savukoskelaisesta petusta Puolassa? Saimme samalla tutustua Evan maatilaan ja tapasimme vapaaehtoistyöläisiä. Ruoka-ajan lähestyessä saavuimme uudelle yösiija paikallemme, joka oli hevostilalla. Siellä söimme lounaan ja tutustuimme huoneistoomme.

Heti sen jälkeen lähdimme käymään hienossa palatsissa, jossa Hanna pääsi soittamaan flygeliä. Sen jälkeen lähdimme tutustumaan Paikalliseen matkailuyritykseen eli lähdimme veneilemään tekoaltaalle. Reissulta palasimme vasta iltahämärällä .

Illalla me vietimme aikaa puolalaisporukan kanssa leirinuotiolla paistaen makkaraa. Ja opimme sanomaan puolassa matkaavalle pari perin tärkeää sanaa "jaa nie umiem muuviz po polsku" eli en osaa puhua puolaa. Sitten olikin aika mennä nukkumaan, kylmien ja hieman tunkkaisten lakanoiden väliin ja odottamaan huomista.

Hanna Pikkarainen ja Taru Mikkola

The European Agricultural Fund
for Rural Development:
Europe investing in rural areas

Tiistai 9. lokakuuta

Heräsimme uuteen päivään iloisesti, mutta hieman väsyneesti, olihan kyseessä jo toiseksi viimeinen päivämme Puolassa. Aamupala oli aivan loistava, kiitokset siitä emännällemme. Ravitsevan aamiaisen jälkeen lähdimme 5-7 kilometrin kävelyretkelle, jonka päämäärä oli paikallinen vesivoimalaitos.

Lähdimme käveleskelemään hevostilalta metsäpolkua pitkin. Metsässä ehdimme mm. kävellä kaatunutta puunrunkoa pitkin ojan yli, kuvata luontofilmin ja eksyä. Lopulta pääsimme metsästä jonkinlaiselle tielle. Olimme kävelleet jo viitisen kilometriä ja luulimme voimalaitoksen olevan lähellä. Arvioitu 5-7 kilometriä oli kuitenkin laskettu vasta siitä tieltä eteenpäin, joten kävelymatkamme pituus oli yhteensä noin kymmenen kilometriä. Pitkän kävelymatkan aikana saimme kuitenkin nauttia kauniista maisemista, ja reissu tuntui huomattavasti lyhyemmältä muistellesamme vanhoja lastenohjelmia. Saavuimme vesivoimalaitokselle, ja vastassamme oli puolalainen laitoshoitaja joka esitteli meille paikkoja ja kertoili laitoksesta tarkemmin. Ylhäältä näimme traktorin, joka näytti siltä kuin olisi ajanut veden päällä. Vierailu oli sopivan mittainen, ja sen päätteeksi menimme bussikyydillä takaisin majapaikkaamme.

Tultuamme takaisin hevostilalle söimme herkullisen lounaan ja vietimme hetken vapaa-aikaa pöytätenniksen parissa. Myöhemmin tilan omistaja esitteli meille paikkoja ja eläimiänsä. Ulkona oli todella söpöjä ja kesyjä lampaita, vuohia ja pässejä, joista yksi oli hyökätä päälle. Tilalla oli myös paljon hevosia, joille oli hienot karsinat ja laitumet. Lopulta pääsimme ratsastamaan. Tai emme varsinaisesti, vaan meitä talutettiin ympäri, mutta hauskaa oli joka tapauksessa.

The European Agricultural Fund
for Rural Development:
Europe investing in rural areas

Saavuttuamme edellisiltana hevostilalle Hannalla ilmeni allergisia oireita. Tästä syystä meidän oli vaihdettava majapaikkaa viimeiseksi yöksi. Hyvästelimme puolalaiset ikätoverimme sekä tilan asukkaat ja ajoimme bussilla hotelliin, joka kyllä kruunasi koko hienon reissun. Hotellin lähellä oli pieni marketti, josta kävimme illalla ostamassa herkkuja ja tuliaisia.

Maiju Tiuraniemi ja Katariina Onnela

The European Agricultural Fund
for Rural Development:
Europe investing in rural areas

Keskiviikko 10.10.2012

Jossain välissä koittaa aina se reissun viimeinen päivä ja tällä kertaa se oli meille tämä keskiviikko. Aamupalan jälkeen suuntasimme ruuhkasta välittämättä Varsovan vanhaan kaupunkiin, tosin olimme hieman aikaisin liikkeellä joten kaupungin kaikki liikkeet olivat vielä kiinni. Irek johdatti meidät tuttuun tapaansa hyvin sujuvasti Varsovan historian pariin ja kohta olimme kiertäneet lukuisia kaupungin tärkeimmistä kulttuuri kohteista. Pääsimme totta kai ihailemaan myös kuluneen kesän jalkapallon Euroopan mestaruuskilpailuiden areenaa tosin kaukaa mutta areenaan valtaisa koko tuli kuitenkin selvästi esille!

Varsovan keskustassa törmäsimme myös mielenosittajiin jotka osoittivat mieltään Puolan edesmenneen Lech Kaczynskin mahdollisen murhan johdosta. Venäjällä hämärissä olosuhteissa tapahtunut usean korkearvoisen puolalaisen kuolemaan johtaneen lento-onnettomuuden jälkipuinnit ovat pitäneet vahvasti esillä salamurhan mahdollisuutta. Kierroksemme päättyi Vanhan-kaupungin torille jossa hajaannuimme vielä pikaisille matkamuisto ostoksille tai nauttimaan ylenpalttisen herkullisista kahveista pieniin konditorioihin.

Vanhan kaupungin jälkeen matka jatkui Varsovan lentoasemalle jossa hyvästelimme Irekin ja pian sen jälkeen nousimme koneeseen ja suuntasimme monta kokemusta rikkaamana Helsingin koneeseen. Pikaisen koneen vaihdon jälkeen pääsimme Helsinki-Vantaan lentoasemalta aikataulun mukaan Rovaniemen koneeseen. Rovaniemellä olikin sitten ryhmän sisäisten hyvästien aika. Keskiviikon kuluessa kaikki pääsivät hyvän ja onnistuneen reissun jälkeen kotiin.

Hankevastaava: Sampo Pasma

